

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชจำนวน ๘ พันธุ์พืช ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ดังนี้

1. มะยงชิด พันธุ์ชิดสง่า
2. ขมิ้นชัน พันธุ์ตรัง ๑ (สายต้น T๑๑)
3. ขมิ้นชัน สายต้น T๑๖
4. คาหลา พันธุ์ตรัง ๑ (สายต้นตรัง ๐๔๐๓)
5. คาหลา พันธุ์ตรัง ๒ (สายต้นตรัง ๑๐๒๕)
6. คาหลา พันธุ์ตรัง ๓ (สายต้นตรัง ๐๔๐๗)
7. คาหลา พันธุ์ตรัง ๔ (สายต้นตรัง ๐๗๐๑)
8. คาหลา พันธุ์ตรัง ๕ (สายต้นตรัง ๐๕๐๑)

ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชทั้ง ๘ พันธุ์พืช ให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่ฝ่ายบริหารจัดการกองทุนคุ้มครองพันธุ์พืช กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ลงนาม

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

มะยงชิด พันธุ์ชิดสง่า

แหล่งที่มาและประวัติ

เมื่อประมาณ พ.ศ. 2504 นายสง่า พุทธรังษี ได้นำมะยงชิดมาปลูกที่บ้าน ณ จังหวัดนครนายก ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 ต้นมะยงชิดได้ติดดอกออกผล ซึ่งมีลักษณะผลที่ใหญ่มาก และมีรสชาติอร่อย หวานอมเปรี้ยว และมีกลิ่นหอม ในปีถัดมาคือ พ.ศ. 2512 นายสง่า พุทธรังษี ได้เสียชีวิตลง นางบุญชิต พุทธรังษี ได้เป็นผู้ดูแลต้นมะยงชิด และได้ขยายพันธุ์โดยให้ลูกหลานนำมาปลูกไว้ โดย นายชนปพน รุจิรกุล ได้ปลูกไว้ในสวน 3 แห่ง คือ สวนลถนนพร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก สวนที่ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และสวนที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นเกียรติแก่นายสง่า และนางบุญชิต พุทธรังษี จึงตั้งชื่อมะยงชิดต้นนี้ว่า พันธุ์ชิดสง่า

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ผลยืนต้น ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Bouea</i> spp. วงศ์ Anacardiaceae
ต้น	ต้นอายุประมาณ 16-17 ปี ทรงพุ่มดู่ลง เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่มประมาณ 7 เมตร ความสูงของต้น 6-8 เมตร มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นประมาณ 25-30 เซนติเมตร และเปลือกลำต้นมีสีเทา
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ออกตรงกันข้าม ใบสีเขียวเข้ม ใบเป็นรูปรี โคนใบเป็นรูปลิ้ม ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ ขนาดกว้างประมาณ 4 เซนติเมตร และยาวประมาณ 10.5 เซนติเมตร ก้านใบยาวประมาณ 1.56 เซนติเมตร
ดอก	ดอกออกเป็นช่อตามปลายยอดกิ่งและตามซอกใบ ความยาวช่อดอกประมาณ 8.00-18.80 เซนติเมตร ดอกมีสีเหลือง
ผล	รูปร่างผลเป็นแบบยาวเรียวเป็นรูปไข่ (ovoid elongated) ขนาดผลกว้างประมาณ 4-6 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5-7 เซนติเมตร ผลดิบสีเขียวอ่อน ผลสุกสีเหลืองอมส้ม เนื้อมีสีเหลืองส้ม เนื้อหนา
เมล็ด	เมล็ดลีบ ความกว้างของเมล็ดประมาณ 2.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร สีเปลือกเมล็ดสีน้ำตาลอ่อน สีเนื้อของเมล็ดสีม่วงอ่อน
ลักษณะอื่น ๆ	- ผลสุกแก่รสชาติหวานอมเปรี้ยว มีกลิ่นหอมติดในลำคอ - ผลมีขนาดใหญ่ น้ำหนักผลเฉลี่ยประมาณ 80-100 กรัมต่อผล เมล็ดมีขนาดเล็ก

มะยงชิด พันธุ์ชิดสง่า

ขมิ้นชัน พันธุ์ตรัง 1 (สายต้น T11)

แหล่งที่มาและประวัติ

ขมิ้นชันสายต้น T11 ชาวบ้านเรียก ขมิ้นทอง เป็นขมิ้นชันที่เกษตรกรปลูกกันมากที่บ้านเขาตำหนอน ตำบลถ้ำทองหลวง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา และในเขตพื้นที่ใกล้เคียง ศูนย์วิจัยพืชสวนตรังได้รวบรวมท่อนพันธุ์ขมิ้นชันจากแหล่งนี้ นำมาปลูกในแปลงทดลองร่วมกับสายต้นอื่น ๆ อีก 10 สายต้น คัดเลือกสายต้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 2 ต้นต่อไร่ และมีสารสำคัญสูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพรไทยซึ่งได้ระบุให้มีสารเคอร์คูมินอยด์ (Curcuminoid) ไม่ต่ำกว่า 5% และมีน้ำมันหอมระเหยไม่ต่ำกว่า 6% ขมิ้นชันสายพันธุ์ต้น T11 ผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 1

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	พืชสมุนไพร ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma longa</i> Linn. วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นอยู่ในดิน ส่วนที่ติดกับโคนกาบใบเรียก หัวแม่ (tuber) และมีแขนงออกไปเรียก แง่ง (rhizome) ขนาดหัวแม่ประมาณ 3.9 x 5.4 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 30 กรัม ขนาดแง่งประมาณ 2.06 x 8.57 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 16.5 กรัม สีเนื้อในหัวแม่และแง่งเป็นสีเหลืองส้ม (Orange Group 28 B) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นลำต้นเทียมสูงประมาณ 97.58 เซนติเมตร
ใบ	เป็นรูปรีแกมขอบขนาน สีใบด้านบนเขียวเข้ม ส่วนด้านล่างเป็นสีเขียวจาง ขนาดใบประมาณ 15.46 x 54.35 เซนติเมตร ในหนึ่งหน่อจะมีใบประมาณ 6-7 ใบ
ดอก/ช่อดอก	เป็นช่อยาว 5-8 เซนติเมตร กลีบประดับสีเขียวอ่อน ปลายช่อสีขาว กลีบประดับหนึ่งอันมีดอกจริงสีเหลือง 2 ดอก
ลักษณะอื่น ๆ	- ให้ผลผลิตและสารสำคัญมากที่สุดเมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุ 14-16 เดือนหลังปลูก แต่เริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เมื่ออายุ 8 เดือนหลังปลูกไปแล้ว
ลักษณะเด่น	1. มีสารสำคัญเคอร์คูมินอยด์เฉลี่ย 10.62% สูงกว่ามาตรฐานสมุนไพรไทย 112.4% มีน้ำมันหอมระเหยเฉลี่ย 7.99% สูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพรไทย 33.17% และมี ar-turmerone 47.904% (เก็บเกี่ยวขมิ้นชันที่อายุ 11 เดือน) 2. เนื้อในแห้งมีสีเหลืองส้ม หรือ Orange Group 28 B โดยใช้แผ่นเทียบสีของ The Royal Horticulture Society (RHS) 3. ให้ผลผลิตหัวสดในภาคใต้ประมาณ 2.23 ต้นต่อไร่

ขมิ้นชัน พันธุ์ตรัง 1 (สายต้น T11)

ขมิ้นชัน สายต้น T16

แหล่งที่มาและประวัติ

ขมิ้นชันสายต้น T16 ชาวบ้านเรียก ขมิ้นด้วง เป็นขมิ้นชันที่เกษตรกรปลูกกันมากในเขตอำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง เกษตรกรนิยมปลูกเพื่อใช้ในการบริโภค ศูนย์วิจัย พืชสวนตรงได้รวบรวมท่อนพันธุ์ขมิ้นชันจากแหล่งนี้ นำมาปลูกในแปลงทดลองร่วมกับสายต้นอื่น ๆ อีก 10 สายต้น คัดเลือกสายต้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 2 ต้นต่อไร่ และมีสารสำคัญสูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพร ไทยซึ่งได้ระบุให้มีสารเคอร์คูมินอยด์ (Curcuminoid) ไม่ต่ำกว่า 5% และมีน้ำมันหอมระเหยไม่ต่ำกว่า 6% และอยู่ในระหว่างการเสนอเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตร (ตุลาคม 2551)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	พืชสมุนไพร ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Curcuma longa</i> Linn. วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นอยู่ในดิน ส่วนที่ติดกับโคนกาบใบเรียก หัวแม่ (tuber) และมีแขนงออกไปเป็นแงง เรียกว่า rhizome ขนาดหัวแม่ประมาณ 4.52 x 7.6 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 54.14 กรัม ขนาดแงงประมาณ 1.91 x 5.89 เซนติเมตร น้ำหนักประมาณ 115.00 กรัม สีเนื้อในหัวแม่ และแงงเป็นสีเหลืองส้ม (Orange Group 28 B) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นลำต้นเทียมสูง ประมาณ 90-110 เซนติเมตร
ใบ	เป็นรูปรีแกมขอบขนาน สีใบด้านบนเขียวเข้ม ส่วนด้านล่างเป็นสีเขียวจาง ขนาดใบ ประมาณ 14.33 x 58.64 เซนติเมตร ในหนึ่งหน่อจะมีใบประมาณ 7-8 ใบ
ลักษณะอื่น ๆ	- ลักษณะหัวแม่ร่วมกับแงงจะคล้ายกับตัวด้วง
ลักษณะเด่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผลผลิตหัวสดในภาคใต้ประมาณ 2.59 ตันต่อไร่ 2. มีสารสำคัญเคอร์คูมินอยด์เฉลี่ย 11.04% สูงกว่ามาตรฐานสมุนไพรไทย 120.80% มี น้ำมันหอมระเหยเฉลี่ย 7.78% สูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพรไทย 26.67% และมี ar – turmerone 23.38% (เก็บเกี่ยวขมิ้นชันที่อายุ 11 เดือน) 3. เนื้อในแห้งมีสีเหลืองส้ม หรือ Orange Group 28 B โดยใช้แผ่นเทียบสีของ The Royal Horticulture Society (RHS)

ขมิ้นชัน สายต้น T16

ดาหลา พันธุ์ตรัง 1 (สายต้นตรัง 0403)

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้รวบรวมดาหลาสายต้นต่าง ๆ จากแหล่งปลูกธรรมชาติในเขตภาคใต้ และแหล่งปลูกเพื่อการค้าในภาคกลาง มาปลูกรวบรวมไว้สายต้นละ 5 กอ ตั้งแต่ปี 2539-2542 ได้ทั้งหมด 86 สายต้น และได้คัดเลือกดาหลาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นได้ 12 สายต้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกให้ได้ลักษณะดีเด่นเฉพาะได้จำนวน 5 สายต้น โดยดาหลาสายต้นตรัง 0403 รวบรวมมาจากจังหวัดยะลา มีลำต้นสีเขียว ใบสีเขียว ช่อดอกสีขาว ซึ่งผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแล้วเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 1 (สายต้นตรัง 0403)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ตัดดอก ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Etilingera elatior</i> (Jack) R.M. Smith วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นเรียกว่าเหง้า (rhizome) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่น เรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) สูงประมาณ 2-4 เซนติเมตร
ใบ	มีรูปร่างยาวรี ปลายใบมน ไม่มีก้านใบ ผิวใบเกลี้ยงทั้งด้านบนและด้านล่าง ฐานใบเรียวยาวด เข้าหาก้านใบ เส้นใบปรากฏชัดเจน ใบมีสีเขียว ยาวประมาณ 30-80 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 16-24 ใบ/ต้น
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแทงขึ้นมาจากเหง้า ดอกเป็นช่อ แบบ head หรือดอกกระถิน ประกอบด้วยกลีบประดับ (bracts) สีขาว (white 155 A) กลีบประดับชั้นนอกมี 25 กลีบ ขนาดกว้าง 1.6 x 4.0 เซนติเมตร ยาว 5.5 – 8.3 เซนติเมตร กลีบประดับชั้นในอัดซ้อนกันแน่น มีจำนวนประมาณ 200 กลีบ ขนาดกว้าง 0.5-1.4 เซนติเมตร ยาว 1.7-5.5 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกกว้างประมาณ 14.3 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 6.5 เซนติเมตร ดอกจริงประมาณ 203 ดอก สีขาวขอบกลีบสีเหลือง ความยาวก้านช่อดอกประมาณ 50-80 เซนติเมตร
ผล/ฝัก	ผลน้ำไม่แตก ใน 1 ผล มี 3 ช่อง ในแต่ละช่องมีเมล็ดอยู่มาก ผลค่อนข้างกลมรี ขนาดผล 2.3 x 3.42 เซนติเมตร มีขนสั้นและนุ่มที่ผิวปลายผลมีปลายของก้านชูเกสรตัวเมียติดอยู่
เมล็ด	ติดอยู่ที่แกนกลางของรังไข่ มีสีดำ จำนวนประมาณ 3 เมล็ดต่อช่อง (พู) ขนาดเมล็ด 0.24 x 0.35 เซนติเมตร เมล็ดมีเมือกสีขาวหุ้มอยู่
ลักษณะอื่น ๆ	1. มีอายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เหง้าถึงออกดอกประมาณ 12 เดือน 2. การแตกกอ มีหน่อใหม่ประมาณ 43 หน่อต่อกอต่อปี

- อายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอกถึงเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 30% เท่ากับ 47 วัน เก็บเกี่ยวเมื่อบาน 50% เท่ากับ 51 วัน และเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 80% เท่ากับ 54 วัน

ลักษณะเด่น

- ช่อดอกสีขาว หรือ white 155 A โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart
- ให้ผลผลิตเฉลี่ย 39 ดอกต่อกอต่อปี (เมื่ออายุ 3 ปีหลังปลูก)
- เมื่อตัดขณะดอกบาน 30% , 50% และ 80% จะมีอายุการปักแฉกนได้นาน 7 วัน

ดาหลา พันธุ์ตรัง 1 (สายต้นตรัง 0403)

ดาหลา พันธุ์ตรัง 2 (สายต้นตรัง 1025)

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้รวบรวมดาหลาสายต้นต่าง ๆ จากแหล่งปลูกธรรมชาติในเขตภาคใต้ และแหล่งปลูกเพื่อการค้าในภาคกลาง มาปลูกรวบรวมไว้สายต้นละ 5 กอ ตั้งแต่ปี 2539-2542 ได้ทั้งหมด 86 สายต้น และได้คัดเลือกดาหลาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นได้ 12 สายต้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกให้ได้ลักษณะดีเด่นเฉพาะได้จำนวน 5 สายต้น โดยดาหลาสายต้นตรัง 1025 รวบรวมมาจากจังหวัดยะลา มีลำต้นสีเขียว ใบสีเขียว ช่อดอกสีบานเย็น ซึ่งผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 2 (สายต้นตรัง 10250)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ตัดดอก ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Etilingera elatior</i> (Jack) R.M. Smith วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นเรียกว่าเหง้า (rhizome) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่น เรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) สูงประมาณ 2-4 เซนติเมตร
ใบ	มีรูปร่างยาวรี ปลายใบมน ไม่มีก้านใบ ผิวใบเกลี้ยงทั้งด้านบนและด้านล่าง ฐานใบเรียวยาวดก เข้าหาก้านใบ เส้นใบปรากฏชัดเจน ใบมีสีเขียว ยาวประมาณ 30-80 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 16-24 ใบ/ต้น
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแทงขึ้นมาจากเหง้า ดอกเป็นช่อ แบบ head หรือดอกกระถิน ประกอบด้วยกลีบประดับ (bracts) สีบานเย็น (Red Purple 58 B) กลีบประดับชั้นนอกมี 22 กลีบ ขนาดกว้าง 1.9 x 3.6 เซนติเมตร ยาว 6.4 – 8.2 เซนติเมตร กลีบประดับชั้นในอัดซ้อนกันแน่น มีจำนวน 208 กลีบ ขนาดกว้าง 0.5-1.5 เซนติเมตร ยาว 2.1-6.1 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกกว้างประมาณ 14.1 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 7.58 เซนติเมตร ดอกจริงประมาณ 209 ดอก สีขาวขอบกลีบสีเหลือง ความยาวก้านช่อดอกประมาณ 40-70 เซนติเมตร
ผล/ฝัก	ผลน้ำไม่แตก ใน 1 ผล มี 3 ช่อง ในแต่ละช่องมีเมล็ดอยู่มาก ผลอ่อนข้างกลมรี ขนาดผล 2.38 x 3.35 เซนติเมตร มีขนสั้นและนุ่มที่ผิวปลายผลมีปลายของก้านชูเกสรตัวเมียติดอยู่
เมล็ด	ติดอยู่ที่แกนกลางของรังไข่ มีสีดำ จำนวนประมาณ 3 เมล็ดต่อช่อง (พู) ขนาดเมล็ด 0.25 x 0.3 เซนติเมตร เมล็ดมีเมือกสีขาวหุ้มอยู่
ลักษณะอื่น ๆ	1. มีอายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เหง้าถึงออกดอกประมาณ 12 เดือน 2. การแตกกอ มีหน่อใหม่ประมาณ 28 หน่อต่อกอต่อปี

3. อายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอกถึงเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 30% เท่ากับ 47 วัน เก็บเกี่ยวเมื่อบาน 50% เท่ากับ 51 วัน และเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 80% เท่ากับ 57 วัน

ลักษณะเด่น

1. ช่อดอกสีบานเย็น หรือ Red Purple 58 B โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart
2. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 40 ดอกต่อกอต่อปี (เมื่ออายุ 3 ปีหลังปลูก)
3. เมื่อตัดช่อดอกบาน 30% , 50% และ 80% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 8 วัน

ดาหลา พันธุ์ตรัง 2 (สายต้นตรัง 1025)

ดาหลา พันธุ์ตรัง 3 (สายต้นตรัง 0407)

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้รวบรวมดาหลาสายต้นต่าง ๆ จากแหล่งปลูกธรรมชาติในเขตภาคใต้ และแหล่งปลูกเพื่อการค้าในภาคกลาง มาปลูกรวบรวมไว้สายต้นละ 5 กอ ตั้งแต่ปี 2539-2542 ได้ทั้งหมด 86 สายต้น และได้คัดเลือกดาหลาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นได้ 12 สายต้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกให้ได้ลักษณะดีเด่นเฉพาะได้จำนวน 5 สายต้น โดยดาหลาสายต้นตรัง 0407 รวบรวมมาจากจังหวัดยะลา มีลำต้นสีเขียว ใบสีเขียว ช่อดอกสีแดง ซึ่งผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 3 (สายต้นตรัง 0407)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ตัดดอก ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Etilingera elatior</i> (Jack) R.M. Smith วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นเรียกว่าเหง้า (rhizome) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่น เรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) สูงประมาณ 2-4 เซนติเมตร
ใบ	มีรูปร่างยาวรี ปลายใบมน ไม่มีก้านใบ ผิวใบเกลี้ยงทั้งด้านบนและด้านล่าง ฐานใบเรียวลาด เข้าหาก้านใบ เส้นใบปรากฏชัดเจน ใบมีสีเขียว ยาวประมาณ 30-80 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 16-24 ใบ/ต้น
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแทงขึ้นมาจากเหง้า ดอกเป็นช่อ แบบ head หรือดอกกระถิน ประกอบด้วยกลีบประดับ (bracts) สีแดง (Red 47 B) กลีบประดับชั้นนอกมี 29 กลีบ ขนาดกว้าง 1.6-4.3 เซนติเมตร ยาว 5.8-8.2 เซนติเมตร กลีบประดับชั้นในอัดซ้อนกันแน่น มีจำนวน 265 กลีบ ขนาดกว้าง 0.2-1.1 เซนติเมตร ยาว 1.7-5.3 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกกว้างประมาณ 15.6 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 8.8 เซนติเมตร ดอกจริงประมาณ 279 ดอก สีแดงขอบกลีบสีขาว ความยาวก้านช่อดอกประมาณ 50-80 เซนติเมตร
ผล/ฝัก	ผลน้ำไม่แตก ใน 1 ผล มี 3 ช่อง ในแต่ละช่องมีเมล็ดอยู่มาก ผลค่อนข้างกลมรี ขนาดผล 2.31 x 3.57 เซนติเมตร มีขนสั้นและนุ่มที่ผิวปลายผลมีปลายของก้านชูเกสรตัวเมียติดอยู่
เมล็ด	ติดอยู่ที่แกนกลางของรังไข่ มีสีดำ จำนวนประมาณ 3 เมล็ดต่อช่อง (พู) ขนาดเมล็ด 0.25 x 0.36 เซนติเมตร เมล็ดมีเมือกสีขาวหุ้มอยู่
ลักษณะอื่น ๆ	1. มีอายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เหง้าถึงออกดอกประมาณ 12 เดือน 2. การแตกกอ มีหน่อใหม่ประมาณ 43 หน่อต่อกอต่อปี

- อายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอกถึงเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 30% เท่ากับ 49 วัน เก็บเกี่ยวเมื่อบาน 50% เท่ากับ 55 วัน และเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 80% เท่ากับ 60 วัน

ลักษณะเด่น

- ช่อดอกสีแดง หรือ Red 47 B โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart
- ให้ผลผลิตเฉลี่ย 107 ดอกต่อกอต่อปี (เมื่ออายุ 3 ปีหลังปลูก)
- เมื่อตัดขณะดอกบาน 30% , 50% และ 80% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 8 วัน และตัดขณะดอกบาน 80% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 7 วัน

ดาหลา พันธุ์ตรัง 3 (สายต้นตรัง 0407)

ดาหลา พันธุ์ตรัง 4 (สายต้นตรัง 0701)

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้รวบรวมดาหลาสายต้นต่าง ๆ จากแหล่งปลูกธรรมชาติในเขตภาคใต้ และแหล่งปลูกเพื่อการค้าในภาคกลาง มาปลูกรวบรวมไว้สายต้นละ 5 กอ ตั้งแต่ปี 2539-2542 ได้ทั้งหมด 86 สายต้น และได้คัดเลือกดาหลาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นได้ 12 สายต้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกให้ได้ลักษณะดีเด่นเฉพาะได้จำนวน 5 สายต้น โดยดาหลาสายต้นตรัง 0701 รวบรวมมาจากบ้านเลขที่ 71/1 ซอยอ่อนนุช กรุงเทพฯ มีลำต้นสีเขียว ใบสีเขียว ช่อดอกสีชมพู ซึ่งผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการ เกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 4 (สายต้นตรัง 0701)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ตัดดอก ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Etilingera elatior</i> (Jack) R.M. Smith วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นเรียกว่าเหง้า (rhizome) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่น เรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) สูงประมาณ 2-4 เซนติเมตร
ใบ	มีรูปร่างยาวรี ปลายใบมน ไม่มีก้านใบ ผิวใบเกลี้ยงทั้งด้านบนและด้านล่าง ฐานใบเรียวลาด เข้าหาก้านใบ เส้นใบปรากฏชัดเจน ใบมีสีเขียว ยาวประมาณ 30-80 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 16-24 ใบ/ต้น
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแทงขึ้นมาจากเหง้า ดอกเป็นช่อ แบบ head หรือดอกกระถิน ประกอบด้วยกลีบประดับ (bracts) สีแดง (Red 56 A) กลีบประดับชั้นนอกมี 19 กลีบ ขนาดกว้าง 1.2-3.0 เซนติเมตร ยาว 5.8-8.6 เซนติเมตร กลีบประดับชั้นในอัดซ้อนกันแน่น มีจำนวน 131 กลีบ ขนาดกว้าง 0.4-1.1 เซนติเมตร ยาว 1.9-5.8 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกกว้างประมาณ 12.8 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 5.7 เซนติเมตร ดอกจริงประมาณ 203 ดอก สีชมพูขอบกลีบสีเหลือง ความยาวก้านช่อดอกประมาณ 30-60 เซนติเมตร
ผล/ฝัก	ผลน้ำไม่แตก ใน 1 ผล มี 3 ช่อง ในแต่ละช่องมีเมล็ดอยู่มาก ผลค่อนข้างกลมรี ขนาดผล 2.20 x 3.40 เซนติเมตร มีขนสั้นและนุ่มที่ผิวปลายผลมีปลายของก้านชูเกสรตัวเมียติดอยู่
เมล็ด	ติดอยู่ที่แกนกลางของรังไข่ มีสีดำ จำนวนประมาณ 3 เมล็ดต่อช่อง (พู) ขนาดเมล็ด 0.20 x 0.36 เซนติเมตร เมล็ดมีเมือกสีขาวหุ้มอยู่
ลักษณะอื่น ๆ	1. มีอายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เหง้าถึงออกดอกประมาณ 12 เดือน 2. การแตกกอ มีหน่อใหม่ประมาณ 53 หน่อต่อกอต่อปี

- อายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอกถึงเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 30% เท่ากับ 41 วัน เก็บเกี่ยวเมื่อบาน 50% เท่ากับ 47 วัน และเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 80% เท่ากับ 52 วัน

ลักษณะเด่น

- ช่อดอกสีชมพู หรือ Red 56 A โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart
- ให้ผลผลิตเฉลี่ย 136 ดอกต่อกอต่อปี (เมื่ออายุ 3 ปีหลังปลูก)
- เมื่อตัดขณะดอกบาน 30% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 13 วัน และตัดขณะดอกบาน , 50% และ 80% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 7-8 วัน

ดาหลา พันธุ์ตรัง 4 (สายต้นตรัง 0701)

ดาหลา พันธุ์ตรัง 5 (สายต้นตรัง 0501)

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ได้รวบรวมดาหลาสายต้นต่าง ๆ จากแหล่งปลูกธรรมชาติในเขตภาคใต้ และแหล่งปลูกเพื่อการค้าในภาคกลาง มาปลูกรวบรวมไว้สายต้นละ 5 กอ ตั้งแต่ปี 2539-2542 ได้ทั้งหมด 86 สายต้น และได้คัดเลือกดาหลาตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นได้ 12 สายต้น หลังจากนั้นได้คัดเลือกให้ได้ลักษณะดีเด่นเฉพาะได้จำนวน 5 สายต้น โดยดาหลาสายต้นตรัง 0501 รวบรวมมาจากเกษตรกรผู้ปลูกดาหลาที่อำเภอ ตานมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มีลำต้นสีเขียวปนม่วงแดง ใบสีเขียวปนม่วงแดง ช่อดอกสีแดงเข้ม ซึ่งผ่านการพิจารณาเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ตั้งชื่อว่า พันธุ์ตรัง 5 (สายต้นตรัง 0501)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ไม้ตัดดอก ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Etilingera elatior</i> (Jack) R.M. Smith วงศ์ Zingiberaceae
ราก/หัว	อยู่ใต้ดิน
ต้น	มีลำต้นเรียกว่าเหง้า (rhizome) ส่วนที่อยู่เหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่น เรียกว่า ลำต้นเทียม (pseudostem) สูงประมาณ 2-4 เซนติเมตร
ใบ	มีรูปร่างยาวรี ปลายใบมน ไม่มีก้านใบ ผิวใบเกลี้ยงทั้งด้านบนและด้านล่าง ฐานใบเรียวลาด เข้าหาก้านใบ เส้นใบปรากฏชัดเจน ใบมีสีเขียวปนม่วงแดง ยาวประมาณ 30-80 เซนติเมตร กว้าง 10-15 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 16-24 ใบ/ต้น
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแทงขึ้นมาจากเหง้า ดอกเป็นช่อ แบบ head หรือดอกกระถิน ประกอบด้วยกลีบประดับ (bracts) สีแดงเข้ม (Red 46 A) กลีบประดับชั้นนอกมี 22 กลีบ ขนาดกว้าง 1.5-4.5 เซนติเมตร ยาว 5.5-7.1 เซนติเมตร กลีบประดับชั้นในอัดซ้อนกันแน่น มีจำนวน 242 กลีบ ขนาดกว้าง 0.4-1.3 เซนติเมตร ยาว 1.7-5.1 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกกว้างประมาณ 15.2 เซนติเมตร ความสูงประมาณ 8.5 เซนติเมตร ดอกจริงประมาณ 252 ดอก สีแดงขอบกลีบสีเหลือง ก้านช่อดอกสีม่วงแดงยาวประมาณ 60-90 เซนติเมตร
ผล/ฝัก	ผลสีม่วงแดงน้ำไม่แตก ใน 1 ผล มี 3 ช่อง ในแต่ละช่องมีเมล็ดอยู่มาก ผลค่อนข้างกลมรี ขนาดผล 2.2 x 3.5 เซนติเมตร มีขนสั้นและนุ่มที่ผิวปลายผลมีปลายของก้านชูเกสรตัวเมีย ติดอยู่
เมล็ด	ติดอยู่ที่แกนกลางของรังไข่ มีสีดำ จำนวนประมาณ 3 เมล็ดต่อช่อง (พู) ขนาดเมล็ด 0.25 x 0.36 เซนติเมตร เมล็ดมีเมือกสีขาวหุ้มอยู่

ลักษณะอื่น ๆ

1. มีอายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้เหง้าถึงออกดอกประมาณ 12 เดือน
2. การแตกกอ มีหน่อใหม่ประมาณ 36 หน่อต่อกอต่อปี
3. อายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอกถึงเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 30% เท่ากับ 41 วัน เก็บเกี่ยวเมื่อบาน 50% เท่ากับ 47 วัน และเก็บเกี่ยวเมื่อบาน 80% เท่ากับ 52 วัน

ลักษณะเด่น

1. ช่อดอกสีแดงเข้ม หรือ Red 46 A โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart
2. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 47 ดอกต่อกอต่อปี (เมื่ออายุ 3 ปีหลังปลูก)
3. เมื่อตัดช่อดอกบาน 30% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 14 วัน และตัดช่อดอกบาน 50% จะมีอายุการปักแจกันได้นาน 11 วัน

ดาหลา พันธุ์ตรัง 5 (สายต้นตรัง 0501)